

Лілія Баранник, Олена Добровольська, Вікторія Тараненко, Тетяна Корятіна, Людмила Рибальченко

Податок на доходи фізичних осіб як інструмент реалізації соціальної політики

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) є одним із найважливіших податків в Україні завдяки своїй економічній, соціальній та політичній ролі. За його допомогою можна регулювати інвестиційний процес, рівень реальних доходів і підтримувати стабільність у суспільстві. Однак потенціал цього податку в Україні використовується не повністю. Метою дослідження є визначення основних проблем ПДФО та подальших напрямків його реалізації як інструмента соціальної політики. Концептуальним напрямком дослідження стала теорія оподаткування Лаффера про залежність економічної ефективності оподаткування від нижчих податкових ставок і ступеня прогресивності податків. Врахування світових тенденцій у практиці ПДФО дозволило простежити її еволюцію та обрати прийнятні для України методи оптимізації. Використання порівняльно-статистичного аналізу, групування, методу структурного моделювання, індексного методу та систематизація результатів дозволили сформулювати авторську версію реформи оподаткування доходів в Україні. Введення прогресивної шкали оподаткування повинно враховувати якість податкового адміністрування, наявність податкових пільг, відрахувань і позик, розмір штрафів та сприйняття громадськістю податкової системи на додаток до кількісних результатів. Запропоноване сімейне оподаткування, засноване на диференціації платників податків за сімейним станом, фактичною платоспроможністю за рахунок введення сімейних ставок і встановленні прогресивних ставок ПДФО, повністю реалізує принцип соціальної справедливості при розподілі доходів.

Ключові слова: оподаткування в Україні, податок на доходи фізичних осіб, прогресивна шкала, соціальна функція податку, рівень доходів, сімейне оподаткування, реформа заробітної плати, справедливість оподаткування

Класифікація JEL: H20, H21, H24

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.